

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

Jonstoni Historia Naturalis

Ioann. Ionstoni|| Historiae Natvralis|| De|| Exangvibvs|| Aqvaticis|| Libri IV||

Jonston, Jan

Heilbrunna, MDCCLXVII.

VD18 90529022

Illustration: Tab. XV. Musculus Muschel [...]

urn:nbn:de:gbv:45:1-11100

Musculus Muschel.

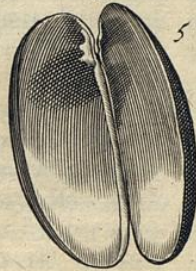
Tab. XV.

Musculi Rondel.

Musculi Aldrou.

Mytuli oblongi.

Mytilus niger cum strys flauis.

Tellina

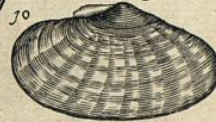
Tellina cum dentalibus.

Tellina.

Tellinae congerentes.

Balanus marina. Meer Eychlen.

Balanus alius.

Balani rubei.

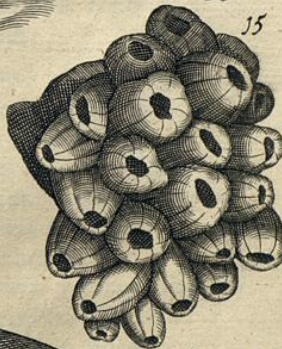
Balani siue Polycipedes.

Tellinae congeneres.

Balani Gygantis.

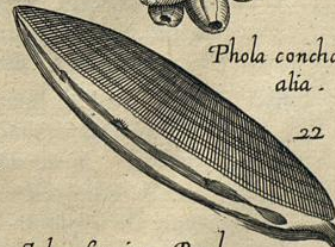
Pholas.

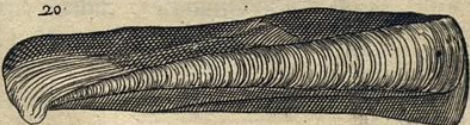
Pholas Aldrou.

Phola concha alia.

Solen mascul Rond.

Solen faemina Rond.

Arist. H. A. l. 4. c. 4. *διόργαν* alia sunt altera parte ligata, altera soluta, ut claudi et aperiri possint; altera utroque latere connexa, in his postremis Solenas numerat, cum contra semper altera parte solutos videas. Dodrantali sunt longitudine, pollicis crassitudine, harundinis modo cavi, extremis duobus semper apertis: anteriore caput exerit, et retrahit testudinis ritu, secundum testae longitudinem carnem protensam habet. Testa caeruleo est colore, lineas evidentes habet per transversum ductas, qua parte colligatur; crassior est, aliis partibus in tenuem substantiam definit, ut mytuli. Aqua et arena vivit. Carni facultatem urinae ciendae inesse Plinio scriptum: sed quia glutinati succi est, metuo ne er-

ret. Differt ab isto *Mas Rondeletii*. Est enim lineis miniaceis, per transversum variegatus, in altera quoque Conchae extremitate, linea lutea apparet. De *Foemina* ita idem Rondeletius. Onychas appellat Plinius Solenes foeminas, quae colore, sapore, magnitudine, a maribus differunt, in aliis omnino similis. Testa lineis caeruleis distincta non est, ob id Plinio unicolores dicuntur.

Caro dulcior est: sed vix comedi potest, nisi ab arena repurgata. Sumuntur frixae et elixae, melioresque in prunis tostae, quoad hient. Rondeletius deteriores existimat, quod sint exsuccae, duriores, et sicciore. In arena stare Bellonius tradidit, sed cum omnia silent sursum e profundissimo foramine emergere, et in id sese postea abdere, unde postea nisi palla ferrea in transversum supposita, et profundissime impacta avelli possint, id quod et Plinius, et ante eum Aristoteles vidit.

Ufus.

CAPVT IX.

De Pinnis.

TAB. XVI. **P**inna, Graecis *πλυν* et *πλιννα*, quod semper sordibus obducta sit, dicitur. Hermolaus Concham Aegyptiam cognomine Paralios, a Democrito Pinnam vocari scribit. A quibusdam Agnus castus vocatur. Neapolitani Pernam, Veneti Asturam, vocant.

Description. *Descriptiones* in Differentiis vide. Ex duabus testis componuntur, et a mytulorum figura non admodum differunt. Cancris etiam in illis hospitantur. Rondeletius tantam Romae se vidisse scribit, ut ad cubiti magnitudinem accederet.

Locus. *Locum* si spectes, in Acarnania Pinna oriri et uniones gignere Plinius testatum reliquit. In mari an sint, ambigit Bellonius, et Rondeletius in locis, in quibus mare fluit ac refluit, vix reperiri scribit. Venetiis non visitur: sed in Propontide ad latera ejus sinus, qui Nicomediam fertur, qua terram pertingunt, frequentia magna existit.

In ruinis Nicomediae civitatis reperiri, Bellonius author est.

In Cibo comparando, Cancellum semper aut Squillam comitem habent, sua sede non dimoventur, quin pereant; nisi iterum eodem statu humi desigantur. Nam cum eis natura haec insit, ut rectas stare, et per villos arenulam attrahere necesse sit, jacentes vivere non possunt. Naturam ejus optime versibus Philo expressit, id cujus testa et uniones et byssum reperiri testatur.

Natura.

Usum in Cibus quod attinet, Athenaeus eas urinam pellere, difficileque concoqui et distribui dixit. Ovum, quod secundum Aristotelem continent, pro lunari potestate, aliquando minus, non ad generationem confert, sed melioris nutritionis indicium est.

Ufus.

De carnis dotibus ita Wottonus: Pinnae, inquit, optimae sunt, tenellae,